

Ouderschap en opvoeding bij mensen (met een partner) met een autismespectrumstoornis

Els Ronsse /

www.PsySense.be

Aanleiding onderzoek

- In opdracht van Els Ronsse
- ‘beleving van ouderschap en opvoeding bij mensen (met een partner) met ASS’
- Geassocieerd onderzoek
 - Bevraging ouders met ASS (door Jasmien Van Tieghem)
 - Bevraging partners van deze ouders met ASS (door Greet dewitte)

Methodie onderzoeek

- Kwalitatief
- 16 participanten (8 per onderzoeek)
- Ouderkoppels
- Diagnose of vermoeden van ASS
- Semi-gestrueteerd interview
- Kwantitatieve vragenlijst
 - Nijmeegse Ouderlijke Stress Index (NOSI)

Onderzoek partners – stress

Kwalitatief interview

- 6 respondenten ervaren ‘regelmatig’ tot ‘continu’ stress
- 2 respondenten ervaren ‘weinig’ tot ‘geen’ stress
- Verhoogde stress in bepaalde periodes
- De helft ervaart meer (emotionele) stress dan hun partner met ASS
- 6 respondenten ervaren minder organisatorische stress

Onderzoek partners - stress

Kwantitatief onderzoek – NOSI

- 4 respondenten ervaren in 'zeer hoge' mate stress
- 1 respondent geeft een 'gemiddelde' stress-score
- 1 respondent scoort zijn stress-score 'boven gemiddeld'

→ Hoge mate van stressbeleving

Onderzoek partners - ervaring

Kwalitatief interview

- Alle respondenten hebben positieve ervaringen
- 1 respondent minder positieve gevoelens < vroeger
- Zware opdracht
- Consequenties en verantwoordelijkheden
- Weinig tijd voor zichzelf

Onderzoek partners - ervaring

Kwantitatief onderzoek – NOSI

- Alle respondenten scoren 'boven gemiddeld' tot 'hoog' op subschaal 'rolrestrictie'

→ In grote mate gecontroleerd/gedomineerd gevoel door de eisen van hun kind(eren)

Onderzoek partners - competenties

Kwalitatief interview

- De helft bezit 'voldoende' ouderlijke competenties
 - Ouderrol behoorlijk uitvoeren & voldoende opvoedingsvaardigheden, vb. afspraken maken, routines vlot laten verlopen, ...
- 2 respondenten hebben onzekere gevoelens

Onderzoek partners - competenties

Kwantitatief onderzoek – NOSI

- 5 respondenten scoren 'hoog' tot 'zeer hoog' op subschaal 'hechting'
 - 62,5% voelt onvoldoende emotionele verbinding met kind
- 1 respondent mist wederkerigheid in de relatie met kind
 - Partner met ASS begrijpt beter

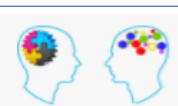

Onderzoek partners - moeilijkheden

Kwalitatief interview

- Sociale contact
- Emotionele wederkerigheid
- Andere opvoedingsstijl

→ Hogere mate van stressbeleving

Onderzoek partners – sociale steun

Kwalitatief interview

- Familie en vrienden
- Vaak onbegrip
- Partner als steunbron
 - Maar soms ook helemaal niet helpend

Onderzoek partners – sociale steun

Kwantitatief onderzoek – NOSI

- 75% geeft ‘hogere’ stress-scores op subschaal ‘sociale isolatie’
- Alle respondenten ervaren ‘hoge’ tot ‘zeer hoge’ stress op subschaal ‘huwelijksrelatie’

Onderzoek partners – professionele steun

Kwalitatief interview

- Tevreden over ondersteuning voor kind(eren)
 - maar onvoldoende toereikend
- Wachtlijsten
- 7 respondenten geven aan dat partner met ASS psychologische begeleiding krijgt
- 2 respondenten krijgen zelf ook ondersteuning door psychiater/psycholoog

Onderzoek ouders ASS - stress

Kwalitatief interview

- 4 respondenten beleven regelmatig geen stress
 - 3 daarvan wanneer alles loopt zoals gepland
- 4 respondenten beleven (zo goed als) altijd stress
- 's morgens is vaak het meest stressvol

Onderzoek ouders ASS - stress

Kwalitatief interview

- 7 respondenten > stress in de 1ste maanden/jaren
- 1 respondent ervaart nu > stress
- 6 respondenten ervaren op bepaalde vlakken < stress dan partner
- 2 respondenten ervaren op alle vlakken < stress dan partner
- 7 respondenten ervaren op bepaalde vlakken > stress dan partner

Onderzoek ouders ASS - stress

Kwantitatief onderzoek -NOSI

- Variërende scores van 'laag' tot 'zeer hoog'
- 4 respondenten scoren 'gemiddeld'

Onderzoek ouders ASS - ervaring

Kwalitatief interview

- 7 respondenten omschrijven het ouderschap positief
- Alle respondenten vinden het een hele opdracht, energievragend
- 5 respondenten geven aan dat er meer prikkels zijn
- 3 respondenten willen hun kinderen begeleiden en op het goed pad houden

Onderzoek ouders ASS - ervaring

Kwantitatief onderzoek – NOSI

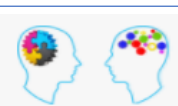
- 3 respondenten scoren 'hoog' tot 'zeer hoog' op de subschaal 'rolrestrictie'
 - In grote mate gecontroleerd/gedomineerd gevoel door de eisen van hun kind(eren)
- 5 respondenten scoren 'gemiddeld' en ervaren geen problemen

Onderzoek ouders ASS - competenties

Kwalitatief interview

- Verschillende zaken bekwaam gevoel
- 5 respondenten kunnen noden inschatten
- 3 respondenten vonden noden inschatten moeilijker in beginjaren
- 7 respondenten hebben kinderen met (vermoeden van) ASS
 - 4 respondenten weten snel wat er aan de hand is met kind, > dan partner zonder ASS
 - 5 respondenten vinden opvoeding makkelijker bij kind met ASS

Onderzoek ouders ASS - competenties

Kwantitatief onderzoek – NOSI

- 6 respondenten behalen een 'lage' tot 'gemiddelde' score
 - Voldoende vaardigheden, positief zelfbeeld, goede zelfwaardering en zelfvertrouwen
- 2 respondenten behalen een 'zeer hoge' score

Onderzoek ouders ASS - moeilijkheden

Kwalitatief interview

- 5 respondenten kunnen moeilijk loslaten
- 3 respondenten vinden behouden van orde moeilijk
- Moeite met inschatten ontwikkelingsmogelijkheden

Onderzoek ouders ASS – sociale steun

Kwalitatief interview

- 6 respondenten zien de partner als 1ste steunbron
- 5 respondenten geven aan dat ASS druk zet op de relatie
- Bij alle respondenten reageert het sociaal netwerk positief

Onderzoek ouders ASS – sociale steun

Kwantitatief onderzoek – NOSI

- 6 respondenten scoren ‘hoog’ tot ‘zeer hoog’ op subschaal ‘sociale isolatie’
- 2 respondenten scoren ‘gemiddeld’ tot ‘boven gemiddeld’
- 7 respondenten scoren ‘onder gemiddeld’ tot ‘boven gemiddeld’
 - Ervaren emotionele ondersteuning en goede verstandhouding
- 1 respondent scoort ‘hoog’
 - Ervaart tekort aan emotionele ondersteuning en onderlinge onenigheid

Onderzoek ouders ASS – sociale steun

Kwantitatief onderzoek – NOSI

- 4 respondenten rapporteren ‘toename aan conflicten met partner’ op de ‘levensgebeurtenisschaal’

Onderzoek ouders ASS – professionele steun

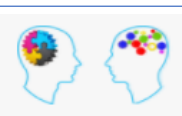
Kwalitatief interview

- 7 respondenten kregen psychologische begeleiding
- 2 respondenten kregen opvoedingsondersteuning
 - Vb. Triple P, positive parenting prgram, ...
- Alle respondenten deden beroep op ondersteuning voor hun kind(eren) met ASS
 - Vb. GON, CLB, anti-coach, psycholoog, ...

Beperkingen onderzoek

- Beperkte steekproef
- Vrijwillige deelnemers

Aanbevelingen verder onderzoek

- Eerste exploratie en aanzet
- Richtlijnen voor praktijk
- Extra aandacht aan (in)formele zorg

